USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Ladislava Derky (soudce zpravodaj) a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobců: **a) Ing. E. L., b) R. L.**, proti žalovanému: **Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Opavě**, se sídlem Praskova 194/11, Opava, týkající se návrhu na obnovu řízení vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 22 A 19/2016, v řízení o námitce podjatosti soudců Nejvyššího správního soudu ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 1 As 351/2018,

takto:

Soudkyně a soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenka Kaniová, JUDr. Marie Žišková, JUDr. Josef Baxa a JUDr. Filip Dienstbier **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 351/2018.

Odůvodnění:

[1] Žalobci (stěžovatelé) napadli kasační stížností usnesení ze dne 6. 9. 2018, č. j. 22 A 19/2016 - 37, jímž Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) odmítl jejich návrh na obnovu řízení zastaveného z důvodu nezaplacení soudního poplatku usnesením krajského soudu ze 17. 3. 2016, č. j. 22 A 19/2016 - 21. Nejvyšší správní soud usnesením z 12. 11. 2018, č. j. 1 As 351/2018 - 10 vyzval žalobce, aby do 15 dnů od doručení usnesení každý z nich zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč a dále, aby v téže lhůtě předložili plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo aby prokázali, že mají vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[2] Dopisem z 22. 11. 2018 stěžovatelé uplatnili námitku podjatosti vůči všem soudcům prvního senátu Nejvyššího správního soudu uvedeným výše ve výroku. Stěžovatelé vyjádřili nesouhlas s usnesením z 12. 11. 2018, č. j. 1 As 351/2018-10, podle jejich názoru se za jejich kasační stížnost soudní poplatek neplatí. Dále nevidí důvod, proč by měli být v řízení zastoupeni advokátem, jsou schopni v řízení vystupovat samostatně. Uvedení soudci mají být s ohledem na svůj poměr k věci vyloučeni z projednávání a rozhodování této věci.

[3] Soudkyně a soudci prvního senátu shodně ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedli, že nemají žádný vztah k předmětu řízení nebo účastníkům řízení.

[4] Námitka podjatosti ze dne 22. 11. 2018 byla v souladu s rozvrhem práce přidělena k rozhodnutí šestému senátu Nejvyššího správního soudu.

[5] Námitka podjatosti není důvodná.

[6] V prvé řadě Nejvyšší správní soud uvádí, že námitka podjatosti byla vznesena včas – jak plyne z § 8 odst. 5 první až třetí věty s. ř. s. („*Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží.*“), námitka musí být uplatněna do jednoho týdne ode dne, kdy se osoba vznášející námitku seznámila s okolností, od které dovozuje podjatost soudce (jedná se o propadnou lhůtu, kterou nelze prodloužit). V dané věci stěžovatelům, kteří dovozují podjatost soudců z usnesení z 12. 11. 2018, bylo toto usnesení doručeno dne 16. 11. 2018. Stěžovatelé odeslali Nejvyššímu správnímu soudu námitku podjatosti poštou dne 22. 11. 2018, tedy za běhu uvedené týdenní lhůty.

[7] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. *Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[8] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Proto postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako mimořádné opatření uplatňující se jen z opravdu závažných důvodů, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[9] Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na výsledku projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, vztahem srdečně přátelským (či naopak vzájemně nepřátelským), může jít také o vztah ekonomické závislosti. V nastalém případě stěžovatelé žádný podobný vztah nenamítli.

[10] Z odůvodnění námitky podjatosti je zřejmé, že ji žalobci podali z důvodu nesouhlasu s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu obsaženým v usnesení z 12. 11. 2018, č. j. 1 As 351/2018 - 10, které navíc vydala předsedkyně senátu JUDr. Lenka Kaniová jako samosoudkyně, nejednalo se o rozhodnutí senátu. Jak bylo již výše zmíněno, v § 8 odst. 1 s. ř. s. je výslovně uvedeno, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti,

které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti postupu soudu při vyřizování věci. Zpochybňovat procesní postupy soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti. Je i ze smyslu námitky podjatosti zřejmé, že rozhodnutí soudce či jeho procesní postup ať již v projednávané věci nebo v jiných věcech, na který má účastník jiný názor, nemůže být nikdy důvodem podjatosti soudce.

[11] Stěžovatelé neuvedli žádné konkrétní skutečnosti, které by zavdávaly pochybnost o nepodjatosti soudců prvního senátu Nejvyššího správního soudu. Takové skutečnosti nevyplývají ani z vyjádření soudkyň a soudců k námitce podjatosti. Není tedy dán důvod pochybovat o podjatosti těchto soudců.
[12] Nejvyšší správní soud uzavřel, že soudkyně a soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Lenka Kaniová, JUDr. Marie Žišková, JUDr. Josef Baxa a JUDr. Filip Dienstbier nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 351/2018.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. prosince 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu